

Geamaireacht Dhroichead an Diabhail

Foireann

Fear na bhfeisteas

Maitias

Mangaire

Fear Feasa

Diabhal

Kado

Cat

Iníon Mhaitias

Radharc 1

Fear na bhfeisteas: An brat más é do thoil é (*brat dá oscailt*) Go raibh maith agat. Soilse le do thoil.

(*leis an phobal*) A dhaoine uaisle, téim in bhur láthair le trua a fháil dom féin ag iarraidh cineáltas don lucht éisteachta. Tá mé ag amharc i ndiaidh an fheisteas do thrup aisteoirí a chruinnigh le chéile san amharclann seo ag Dia atá fhios cad é an dóigh – agus gan oiread agus cifleog eatarthu.

Sea tá mé i mbun na bhfeisteas go léir – troscán stáitse, cultacha, wigeanna, na radharcanna, sea agus mionpháirt a thógáil sa dráma féin an té eisteas le clamhsán na ndaoine móra sa dráma, tá's agaibh, sin an cineál páirte a bhíos agamsa. Tá muid bocht a chaired, tá muid bocht. Níl rud ar bith chomh holec leis an bhochtaineacht atá orainne, agus an saibhreas ceapadóireachta a bhíonn ag na húdair a scríobhann na drámaí dúinn níl deireadh ar bith lena mbíonn de dhíth orthusan ar an ardán. Gairdíní, easa uisce, pálás ríoga, teampaill, monarchana, áit an mhargaidh ar fad. Síleann siad gur féidir an domhan go léir a thaispeáint ar chúpla troigh cearnógach d'ardán agus ní bhíonn siad sásta leis sin - iarrann siad orainn poll a tholladh síos go fíoríochtar Ifrinn nó dréimire síoda a chaitheamh suas go flaitheas Dé.

Bhal, mar dúirt an té a dúirt é cad é mar thiocfadh liomsa achan sórt feistis mar sin a dhéanamh – bhal mar seo gan dada a fheistiú ar chor ar bith ach an cur i gcéill agus an tsamhlaíocht a chur ag obair. An cur i gcéill a mbíodh meas ag Sophodes, ag Shakespeare, ag Moliere, aisteoirí na tuaithe uilig agus geamairí an tsorcais. Mar sin de, na propanna a bheas againn anseo ní bheidh iontu ach ag cur i gcéill.

Cur i gcás más droichead atá de dhíth, sínim an dá phíosa adhmaid seo a théann isteach ina chéile de réir slat tomhais. De réir mar luíonn siad isteach ceart nó mícheart bíonn an droichead briste nó deisithe. Creidigí go daingean gur droichead é seo agus beidh sé ina dhroichead (*cuireann sé a shlat ina luí ar an dá chuaille gabhlógach*) Admhóidh sibh go bhfuil an droichead briste – tá sé (*buille den dá shlat ag déanamh V*).

Anois creidfidh sibh go bhfuil abhainn ag rith faoin droichead seo, abhainn bheag dheas ag rith amach chun na farraige. Cuirfidh mé síos an abhainn anois munar miste libh (Síneann píosa éadach ar an talamh agus le linn dó bheith á dhéanamh sin, téann sé ó chlé go deas) an gcloiseann sibh fuaim an uisce san abhainn? Anois ar an taobh seo tá mé san oileán – creidigí gur oileán é seo – agus seo iad an bheirt atá ar an oileán, Kado an díthreabhach agus a chat.

(*Amach leo deasóg agus beannaíonn siad*) Is díthreabhach é seo gan amhras.

Anois cat í seo creidigí - creideann sí féin é (suíonn an díthreabhach agus an cat ag a chosa). Anois caithfidh mé dul go dtí an bruach eile agus beidh na

cosa fliuch agam, trasna fríd an éadach. Brrrrr tá sé fuar. Ach is gairid go mbeidh mé tirim. Tá an ghrian ag éirí go breá (solas níos láidre)

(*Dreas beag ceol – an mangaire isteach – hata mór – amharcann thart agus suíonn ar bhruach na habhann mar a déarfá.*)

Maitias: Sea

Mangaire: Cad é?

Maitias: Tá sé leagtha arís.

Mangaire: Cad é?

Maitias: An droichead.

Mangaire: Cén droichead?

Maitias: An droichead sin, bhfuil tú dall?

Mangaire: Is droichead é sin?

Maitias: Sea, is droichead é nó ba dhroichead é.

Mangaire: Muna droichead anois é, cad é mar bheadh fhios agamsa gur droichead a bhí ann?

Maitias: Is strainséir anseo thú mar sin, nó bheadh scéal an droichid agat. Cé thú féin?

Mangaire: Ní as an tír seo mé, bím ag imeacht agus ag teacht – Bím ag mangaireacht anseo agus ansiúd – déanamh achan sórt, lá ag obair agus lá i mo chodladh ag spailpíneacht – anseo ag seoltóireacht thall ag caoladóireacht áit eile le ciseáin agus cliabh a dhéanamh ach is fearr liom bheith fríd an tír ag insint dóibh fá fhaisin nua na mbailte móra agus a bheith ag díol ribíní, cíora, bioráin agus a leithéidí leis na cailíní óga – is beag áit nach mbuailim isteach (*magadh*).

Maitias: Ó chonaic tú cuid mhór den tsaol mar sin.

Mangaire: Achan taobh agus thart timpeall.

Maitias: An té a bhíos siúlach bíonn sé scéalach.

Mangaire: Buailfidh mé isteach chugat tráthnóna agus beidh mé ag

scéalaíocht go maidin.

Maitias: Maith go leor.

Mangaire: Tá bean agat ar ndóigh.

Maitias: Agus cúigear mac agus iníon.

Mangaire: Agus is maith le do iníon bheith á gléasadh féin suas agus a bheith péarlach péacach?

Maitias: Bhal, níl sí mar sin go fóill. Beidh sí luath go leor i gcionn na rudaí sin.

Mangaire: Nuair a bhíonn cailín go deas gleoite is maith le gach súil a bheith uirthi.

Maitias: Ní mar sin do m'iníonsa. Tá sí an-naofa ach mar sin féin tá mé tuirseach de bheith dá hiompar achan tráthnóna trasna chun an oileáin.

Mangaire: Cén t-oileán?

Maitias: An t-oileán seo.

Mangaire: Ó is oileán é sin, agus cad chuige a mbíonn sí ag dul ann.

Maitias: Ag éisteacht leis an athair Kado.

Mangaire: Agus cé hé an t-athair Kado?

Maitias: Amharc sin thall fear naofa a tháinig chugainn ó Oileán na Naomh dhá bhliain déag ó shin.

Mangaire: Agus bíonn sé ina chónaí ansin leis féin?

Maitias: É féin agus a chat.

Fear Feasa: É súid an ea?

Mangaire: Duine aisteach ar chaoi ar bith.

Maitias: Ó aisteach, sea, más mian leat é. Nach as Éirínn a tháinig sé chugainn ach is ó oileán go hoileán a tháinig sé, agus i ndiaidh an dá bhliain déag atá caite anois aige san oileán seo, níor chuala mé riamh ó aon duine ach an dea-cháil air agus an focal maith faoi.

- Mangaire:** Ní bhíonn fhios ag na daoine chuile shórt.
- Maitias:** Tá's agam gur fearr atá ár gcuid ban agus iníonacha ó tháinig sé...
Is míne iad, is dílse iad.
- Mangaire:** Níl uair ar bith is mó a bhíonn na mná ag cur dallamullóg ar
na fir ná an uair nach dtugann na fir faoi deara é.
- Maitias:** Is furasta duitse a bheith ag gáire. Agus fear léannta é fosta.
Nuair a bhíonn a chuid paidreacha thart, cuireann sé isteach an
t-am ag léamh filíochta.
- Mangaire:** Filíocht, Ho, Ho, Drochléitheoireacht.
- Maitias:** Virgil, Bhfuil sin salach, Virgil?
- Mangaire:** Virgil, sea, sin an ceann is salaí uilig acu.
- Maitias:** Ó tuigim cad é atá ag déanamh bhuartha duitse. Bhí fear naofa
eile, cara leis a ghlac eagla roimh an leabhar céanna agus sí an
chomhairle a thug sé dó, an leabhar a chaitheamh amach san
fharraige.
- Mangaire:** Tá rud éigin ag cur inmí ort. Cad é?
- Maitias:** Tá ár ndíthreabhach thall ag iarraidh droichead a thógáil....
Caitheann sé an oíche leis.... Agus é sáite san uisce go dtí a
mhuineál cloch thar cloch agus cloch idir dhá chloch agus é ag
iompar slatacha fada adhmaid ar a ghualainn. Ní bhíonn le
déanamh aige ach iad a chur le chéile Nuair, hop, maidin lá
arna mhárach ní bhíonn aon droichead ann.
- Mangaire:** An fíor é sin?
- Maitias:** Nach bhfeiceann tú? Tá sé sin ar siúl le leathbhliain. Ní fear
déanta droichid é. Níl sé in ann droichead a dhéanamh nó a
thógáil de réir na rialacha. Dá bharr sin scuabann taoide na
hoíche a dhroichead gach uair.
Ach dá mbeadh lámh ag an diabhal san obair, mhíneodh sin an
scéal.
- Mangaire:** Tá lámh ag an diabhal ann –tá. Tá.
- Maitias:** Níl, ní chreidim thú... Tá aithne ró-mhaith againn air... an fear
groí... tháinig sé anseo gan dada aige.... Agus níl dada anois

aige.... ní itheann sé bia ar bith ach glasraí agus meacain is a leithéid.... ní bhíonn drochfhocal aige in aghaidh duine ar bith... An diabhal, An diabhal, dá gcloiseadh m'iníon thú á rá sin. Ní leagfadh an diabhal méar air, tá sé rónaofa.

Mangaire: Rónaofa, sin é an fáth go mbainfeadh an diabhal leis.

Maitias: Cad chuige sin?

Mangaire: Dá naofacht é... sea is mó a chontúirt. Ní bhacann an diabhal le daoine mar thusa nó mise.

Maitias: Agus cad chuige nach mbacann?

Mangaire: Mar táimid aige cheana, a mhic ó.

Mangaire: Muna bhfuil, beidh muid aige uair ar bith is mian leis, ach fear naofa sin scéal eile. Casann an diabhal timpeall air ag iarraidh a laigeacht a fháil amach – agus cá bhfuil an duine nach bhfuil locht beag éigin air a bhféadfadh an diabhal greim a fháil air. Ha Ha nuair a fhaigheann an diabhal an locht sin lasann sé an drochmhian lena chuid cathaí – an t-uabhar b'fhéidir, nó an drúis. C'aige bhfuil a fhios – Ní ligfinn mo iníon isteach ansin.

Maitias: Ach cogar anois – ní thuigim tú má bhíonn an diabhal ag iarraidh cathú a chur air, nach ionann sin's a rá nach bhfuil sé ag an diabhal.

Mangaire: Beidh sé aige amárach. Cruthaíonn an droichead é sin – má mhilleann an diabhal an droichead air, taispeánann sin nach d'adhmaid maith atá sé déanta – sin le rá nach bhfuil a chuid oibreacha ná a chuid paidreacha maith – deirim leat a chara nach ligfinnse m'iníon isteach ansin...Is b'fhéidir go gcasfaí an diabhal uirthi ar an bhealach.

Maitias: Is fíor duit! Caithfidh mé mo bharúil a nochtadh do m'iníon... agus don díthreabhach fosta (*os ard*) Hóigh a athair Kado.

Kado: (*ón deasóg*) Cad é tá uait a chara?

Maitias: Bhí mé contráilte fá dtaobh duit – níl tú leath chomh naofa is atá tú ag rá.

Kado: Níl mé ag rá gur naomh mé.

Maitias: Nach bhfuil tu ag cur i gcéill gur naomh tú.

Kado: Mise – Mise.

Maitias: Ní fheicfidh tú mise arís. Slán agat! (*ag cruinniú a chuid eangacha*) (*leis an Mhangaire*): tá mé ag pilleadh chun an bhaile, Bualfaidh tú isteach chugainn tráthnóna – go cinnte. Tá mé buíoch duit as an chomhairle thug tú dom.

Mangaire: Go dté tú slán (Maitias amach ar chlé – Éiríonn an Mangaire agus scairteann ag gáire) Ha! Ha! Ha! (*Baineann a chaipín dó – Adharca air*) labhrann an diabhal le fear na bhfeisteas atá i ndiaidh éirí fosta. Glac mo hata.

Fear feisteas: Go raibh maith agat a dhuine uasal (*Suíonn síos ina chúinne arís*)

Radharc 2: An Diabhal leis an Athair Kado

- Diabhal:** Hóigh, an gcluin tú mé?
- Kado:** Cluim tú. Cad é?
- Diabhal:** Sin custaiméir eile cailte agat!
- Kado:** Go dtí go dtiocfaidh sé arís.
- Diabhal:** Agus tá an droichead leagtha.
- Kado:** Tógfaidh mise arís tráthnóna é.
- Diabhal:** Leagfaidh mise arís amárach é.
- Kado:** Agus tógfaidh mise arís é san oíche amárach.
- Diabhal:** Agus leagfaidh mise arís é an mhaidin ina dhiaidh sin.
- Kado:** Leanfaidh mise ar aghaidh.
- Diabhal:** Mise fosta.
- Kado:** Ní bheidh mise tuirseach.,
- Diabhal:** Ná mise.
- Kado:** Bíonn an focal deireanach ag Dia i gcónaí.
- Diabhal:** Sea, ach ar an saol seo, beidh msie ag sciobadh do chuid custaiméirí uilig uait.
- Kado:** Beidh Dia féin ábalta iad a shábháil gan mise.
- Diabhal:** Má bhímse neamartach (*go feargach*). Imigh leat as seo.
- Kado:** Ní imeoidh.
- Diabhal:** Fanfaidh mise mar sin – ach tá tú iontach dána – iontach dána ar fad mar atá múintir na tíre seo uilig.
- Kado:** Níl mise a rá gur duine de mhuintir na tíre seo anois mé.

Diabhal: Beidh damnú mhuintir na tíre seo uilig ort. Báfaidh mé achán bhád a bheas ag seoladh chugat le daoine má tchím peaca marfach ar aon duine acu. Cuirfidh mé droch-chlaonta i gceol na ndaoine. Ná cuir fearg ormsa.

Kado: Bíonn fearg ort i gcónaí.

Diabhal: Maith go leor – maith go leor – Éist liom. Mionnaim agus móidim – Má leanann tusa de bheith chomh ceandána sin go nglaofaidh mé isteach chun na tíre léigiún iomlán de mo chomh Diabhal, na mílte diabhal eile níos measa ná mise – Beidh peacaí na tíre seo le hóc agatsa – Damnófar iad uilig agus beidh tusa buartha go leor.

Kado: Ach caithfidh mé an droichead a thógáil.

Diabhal: Caithfidh mise é a leagan.

Kado: Thug mé mionna sollúnta.

Diabhal: Gheobhfaidh tú bás sula gcomhlíonann tú é agus beidh do mhionn ag dul i d'éadan – Tá a fhios agat cad é móid? HA! HA! HA! Damnóidh tu daoine eile agus tú féin. (Sos) bhalsos

Kado: Déanaimis margadh.

Diabhal: Anois tá tú ag caint.

Kado: Caithfidh mé an droichead a thógáil – Céard a theastaíonn uait má stadann tú ag milleadh mo dhroichid.

Diabhal: D'anam!

Kado: Ní fhéadfainn a thabhairt duit.

Diabhal: Is duitse is measa.

Kado: Abair rud éigin eile.

Diabhal: Anam do ghaolta mar sin.

Kado: Arú, cad é tá tú rá.

Diabhal: Bhal – Abair rud éigin tú féin.

Kado: Cad é a d'fhéadfainn rá – anam – ní féidir liom anam a thabhairt

duit.

Diabhal: Is féidir – le céad anam a shábháil.

Kado: Cad é sin – le céad anam a shábháil – sea – is fíor sin.
(*ag machnamh*)

Diabhal: Féach! Is diabhal maith mise, diabhal beag soineanta agus tá go leor le déanamh agam in áiteacha eile – Bíodh sé ina mhargadh – an chéad chréatúr beo a rachfas thar an droichead – Is liomsa é.

Kado: Créatúr amháin.

Diabhal: Créatúr amháin.

Kado: Agus imeoidh tú as an tír ansin?

Diabhal: Imeoidh – ach é sin a fháil.

Kado: An mionnaíonn tú?

Diabhal: Mionnaím, mionnaím!

Kado: Maith go leor – Glac thusa mo mhionna-sa fosta – an chéad chréatúr beo a rachfas thar an droichead sin – fágaim agatsa é.....
Ach dá mba tú féin an créatúr sin!

Diabhal: Ó gabhaim pardún agat – An chéad chréatúr i mo dhiaidh-sa an dtuigeann tú – mar beidh mé ag baint triail as do sheandroichead - leag ansin é.

Kado: Táimid ró-fhada óna chéile.

Diabhal: Níl droichead ná clochán uaimse le dul trasna (trasna leis fríd an uisce) leag ansin é.

Kado: Leagaim.

Diabhal: A! A! A! A! Sin margadh maith déanga agam. Bhfuil fhios agat ó tháinig tusa anseo ní tháinig liom anam ar bith thabhairt liom. Ní miste liom é sin a admháil – Ach anois ní bheidh orm dul ar sodar i ndiaidh anam éigin. Iarrfaidh mé ar an chailín naofa udaí thall triail a bhaint as an droichead.

Kado: Ó a dhiabhail!

Diabhal: Maidin amárach roimh éirí an lae, beidh mé i mo sheasamh ag ceann an droichid agus murab í an spéirbhean sin í, beidh duine éigin agam. Déanfaidh sin cúis...

Kado: *(ag cuimhneamh air féin)* Fan bomaite.

Diabhal: Cén fáth? Thug tú do mhionna a chara an chéad chréatúr beo a rachfas thar an droichead..... lá maith agat!
(amach leis sa lár tar éis dul trasna)

Fear Feisteas: Do hata más é do thoil é.

Diabhal: Go raibh maith agat. Rinne mé dearmad air le méid mo lúcháire.
Go dtí amárach.

Fear Feisteas: Go dtí amárach.

Kado: Níl aon amhras ná go bhfuil barraíocht áthais ar an diabhal sin -
Mo bhrón – cad é tá déanta agam – a Dhia, cad é tá déanta agam?
(suíonn síos de phlimp)

Fear Feisteas: Sílim gur cheart dom dul trasna chuige agus sólás a thabhairt dó.
(trasnaíonn an cat idir é féin agus an díthreabhach)

Radharc 3

- Fear Feisteas:** Tá an scéal go dona, a dhuine uasail?
- Kado:** Tá! Tá! (*an cat ag croitheadh a chinn fosta*) A chara, tá aiféala agus éadóchas orm – mise a tháinig anseo le hanamnacha a shábháil agus tá mé tar éis anam a dhíol!
- Fear Feisteas:** Ní maith an scéal é.
- Kado:** Nuair a bhíos i mo ghasúr bhínn i gcónaí ag díol rudaí ar rudaí eile. Bhí m'athair ar dhuine de na daoine uaisle ba mhó inár dtír dhúchais féin agus deireadh sé i gcónaí go millfeadh an díolaíocht is an ceannach mé – Nuair a dhíolas duine rud is le proifid a dhéanamh as i gcónaí é. Agus arsa m'athair muna n-imrí tú cleas ar na daoine, imreoidh siadsan cleas ortsa. Tá a fhios agam anois go raibh m'athair ceart. Thug mé gach a raibh agam do na bochta – agus féach inniu mé go bhfuil mé ag díol anamacha ar dhroichead.
- Fear Feisteas:** Is tusa atá thíos leis.
- Kado:** Is fíor sin – anam duine! Agus m'anam féin – mar caithfidh mé cuntas a thabhairt ar m'anam sin lá an bhreithiúnais ó a Thiarna, a Shlánaitheoir.
- Fear Feisteas:** Mar sin féin is ag iarraidh maitheas a dhéanamh a bhí tú.
- Kado:** Maitheas a dhéanamh – Níl mé róchinnte de – Bhí m'aighe chomh tógtha suas leis an droichead seo agus nach dtuigim i gceart cad é bhí socraithe agam a dhéanamh. Tá eagla orm gurb é an bród bhí do mo shéideadh. Cén tairbhe atá leis an droichead seo? Le bealach isteach don pheaca agus don aithrí! Sea! Ach fosta le bealach amach a thabhairt dom féin – beidh leithscéal agam bheith ag sábháil anamacha ach de réir a chéile beidh mé ag seachaint na bpaidreacha an mhachnaimh agus an uaignis. Grá Dé (*go daingean*) Ní thógfaidh mé an droichead arís.
- Fear Feisteas:** Ní ceart duit sin a rá!
- Cat:** Ní ceart duit é sin a rá.
- Fear Feisteas:** Tá caint ag an chat.

- Kado:** Labhrann sí amanna – Ach fan! (*go daingean*) Má thógaim an droichead seo is mise an chéad duine a rachfas trasna. Sea! Is mar sin a shocróidh mé an scéal.
- Cat:** Is aisteach é sin a mháistir – Beidh tú féin i ngreim ag an diabhal, agus ní bheidh aon mhaith sa droichead.
- Kado:** Nárbh fhearr dom m’anam féin a chailleadh ná anam duine eile?
- Cat:** Ach mar dúirt an diabhal leat, cuimhnigh ar an méid anamacha a shábhálfaidh tú.
- Kado:** Is cinnte go gcaillfear anam amháin, ní cinnte an sábhálfar ceann ar bith ina dhiaidh sin. Tá an t-olc dearfa, tá an maitheas in amhras.
- Fear Feisteas:** Tóg an droichead arís ar chuma ar bith agus tchífidimid cad a tharlóidh.
- Kado:** Mo léan géar (*Sos*)
- Cat:** A athair! A athair!
- Kado:** Cad é?
- Cat:** A Athair, an bhfuil anam ag na cait?
- Kado:** Níl lucht an eolais ar aon intinn faoi. Ní dóigh liom go bhfuil anam acu.
- Cat:** Ní dóigh liomsa. Muna bhfuil anam acu ní féidir linn dhul go hIfreann.
- Kado:** Ní dócha gur féidir.
- Cat:** Is amhlaidh is fearr é.
- Kado:** Cad chuige gur fearr é?
- Cat:** Is cat mise a athair, ach cuir i gcás da mbeadh anam ag cait?
- Kado:** Sshhhhh, bí do thost – bí do thost (*Sos*)
- Fear Feisteas:** Is iontach an cat atá agat.
- Kado:** Lig dó bheith ag caint – bíonn sí ag amaidí léi i gcónaí – sé an

dúchas é creidim. Is ar éigean a bhíonn a fhios agam amanna cé acu mé féin nó é féin a bhíos ag caint. Tá muid chomh mór sin le chéile go dtig linn aigne a chéile a thuigbheáil - ó Fortunatos nimium. (*sos beag*) Tá sonas uirthi.

Fear Feisteas: Ní bhíonn an inní uirthi a bhíonn ar dhaoine.

Cat: Ná ar na naoimh.

Kado: Éistigí! Tá mé ag dul a iarraidh ar na naoimh sna Flaithis solas agus comhairle a thabhairt dom. (*éiríonn an cat fosta*)

Fear Feisteas: Focal amháin, más é do thoil é – An dtógfaidh mé an droichead?

Kado: Níl fhios agam.

Fear Feisteas: Ach ghlacfaínnse fios a bheith agam air sin.

Kado: Déarfaidh mé mo phaidreacha – Tá titim na hoíche ann
Beannacht Dé agat (*amach leis féin agus a chat, dorchadas ag teacht*)

Fear Feisteas: Beannacht leat a athair. Tuigim cad é atá le déanamh agam.
Caithfidh mé an droichead a thógáil nó ní fhéadfadh an dráma dul ar aghaidh.
(*Isteach san uisce arís, díríonn an droichead*) Tá sin déanta.
(*suíonn síos ar chlé*)

Fear Feisteas: Ar feadh na hoíche bíonn Kado sáite san uisce go dtí na glúine –
Bíonn sé gnoitheach ag tógáil an droichid – Suíonn an cat faoi
lonradh na gealaí ag coimhéad air – agus san am chéanna
thall údaí slua de dhaoine óga soineanta ina suí go maidin ag
slogadh isteach cuid cainte an mhangaire – Tá Maitias agus uile
ag ól agus tá smaointe aisteacha ag dul isteach in intinn na hiníne
– ar maidin amárach beidh sí ar a glúine roimh an díthreabhach ar son a
cuid peacaí – éist! Seo chugainn an triúr.

Radharc 4

- Mangaire:** Is olc a labhair mé faoi. Ba mhaith liom mo leithscéal a dhéanamh leis. Níl aon bhaint ag an diabhal leis déarbhaím duit.
- Maitias:** A mhalairt sin a bhí le rá agat cheana.
- Mangaire:** Bhí mé contráilte – Má bhí an diabhal ann, tá sé ar shiúl – agus mar chruthú duit – mar chruthú duit.
- Maitias:** Cén cruthú.
- Mangaire:** Nach bhfeiceann tú, tá an droichead tógtha.
- Maitias:** Ó féach tá an droichead tógtha ach mar sin féin, i ndiaidh na trioblóidí a fháil, an droichead, an mbeadh sí sabháilte?
- Mangaire:** Cad chuige nach mbeadh?
- Maitias:** Is fearr a bheith cúramach – Fanfaidh mé go ngeala an lá. Ná corraigh a iníon ó, b'fherr liom gan dadaí a dhéanamh go n-éireoidh an lá geal.
- Mangaire:** Maith go leor. Suífidh muid síos.
(*Suíonn siad go léir ar an aill chlé*)
(*Ar an bhomaite seo feictear Kado agus a chat*)
- Kado:** Tá go leor paidreacha ráite agam, níl fhios agam anois cad é a ba mhaith liom – an droichead titim nó gan duine ar bith a theacht níos mó ag iarraidh comhairle a leasa orm. An bhfuil an droichead ansin go fóill?
- Cat:** Tá sé ann.
- Kado:** Níl sé leagtha?
- Cat:** Níl sé leagtha.
- Kado:** Na clocha? An Balla? An bealach trasna?
- Cat:** Tá achan rud ceart, níl le déanamh agat anois, ach a dhul trasna.
(*Solas níos gile ar thaobh Kado*)
- Kado:** Ó a Thiarna mhaith – níor leag ár namhaid é agus tchím go bhfuil

an lá ag bánú. Tusa a bhfuil radharc maith i do shúile, an bhfeiceann tú dadaí ar an bhruach. Amharc go géar.

Cat: Tchím triúr ar an aill.

Kado: Cheana féin – an ag iascaireacht le slait atá siad?

Cat: Níl siad ag iascaireacht le slait – iascaire nach bhfuil ag iascaireacht, cailín óg agus duine eile.

Kado: Cén duine eile?

Cat: Tá fhios agat go maith cé hé.

Kado: Ná habair é (*Sos*) tháinig siad le dhul trasna an droichid cinnte.

Cat: Cinnte dearfa a mháistir.

Kado: Ná labhair – ná labhair – ó a Thiarna, A Thiarna (*an lá ag gealú i gcónaí*)

Cat: Féadfaidh tú iad a fheiceáil anois tá an lá ag gealú - Maitias agus a iníon agus an Diabhal.

Kado: Sh. Sh. Bí do thost.

Cat: Tá siad ag éirí ina seasamh (*ag éirí ina seasamh*)

Kado: Sh. Sh. Bí do thost.

Cat: Tá siad ag déanamh ar an droichead.

Kado: Sh. Sh. Sh. Ó a Thiarna, a Dhia, a Mhuire Mháthair – Ní ligfidh tú an t-athair nó an iníon leis an diabhal.

Cat: Cé acu is fearr leis – An iníon?

Kado: Ní hí.

Cat: An t-athair mar sin.

Kado: Ní hé ach an oiread.

Cat: Gabhaim pardún agat, ach caithfidh tú rogha a dhéanamh – agus páidir a rá ar a shon. Fág an seanfhear aige – ní fiú mórán a anam-sa.

- Kado:** Ó a Thiarna, a Thiarna (*Titeann ar a ghlúine-aghaidh ina lámha*)
- Cat:** Is fearr mar sin é – dún do shúile – Beidh mise ag breathnú
(*an triúr ag an droichead*)
- Mangaire:** An rachaimid trasna?
- Maitias:** (*ag bun an droichid*) Fan bomaite – bhfuil an droichead seo láidir go leor?
- Mangaire:** Ná bíodh eagla ort – bainfidh mise triail as.
- Maitias:** Droichead den tseanreacht, droichead chomh maith is a dhéanfadh na Rómhanaigh féin – droichead rialta – deirim leat go bhféadfá damhsa air (*Ar lár an droichid dó, casann sé agus déanann cúpla céim rince*) A! A! A! A!
- Maitias:** Féach é go dtí an taobh thall ar fad le do thoil.
- Mangaire:** Maith go leor – nach tú atá amhrasach.
(*Iompáíonn arís, damhsaíonn go dtí an t-oileán agus ar ais go lár an droichead*)
Bhfuil tú sásta anois?
- Maitias:** Tá mé sásta.
- Mangaire:** Siúil leat mar sin.
- Maitias:** Níl sé leathan go leor.
- Mangaire:** Tagaigí i ndiaidh a chéile, d'iníon ar tús agus tú féin ina diaidh tús ónóra agus áite do na mná uaisle i gcónaí.
- Maitias:** Rachaidh mé féin ar dtús.
- Mangaire:** Beir greim láimhe uirthi agus cuir romhat í.
- Maitias:** Maith go leor! Maith go leor! Más mian leat.
(*ag treorú an chailín amach roimhe*) Ar aghaidh leat a iníon ó.
- Kado:** Éiríonn an chorraithe anois
- Kado:** Stop! Stop! Stop! Sé an Diabhal é.
- Mangaire:** Ní raibh sé sin san mhargadh! An mbeidh tú i do thost ansin?

- Kado:** Ar socraíodh go mbeinn i mo thost?
- Mangaire:** An mbeidh tú i do thost?
- Kado:** Sé an diabhal é.
- Maitias:** Cén diabhal? Cad é ata tú rá, a Athair Kado?
- Mangaire:** Níl sé a rá dadaí – Ag rámhaille atá sé.
- Maitias:** Gabhaim pardún agat ach dúirt sé.
- Kado:** Sé an Diabhal é.
- Mangaire:** (*ag déanamh ar Mhaitias*) Sé an diabhal é gan amhras.
Tá sé ag insint gurb é an diabhal a bhí ag cur drochshiúl air.
- Kado:** Sé an diabhal é.
- Mangaire:** Ach go bhfuil bua aige ar an diabhal anocht de bharr a throscaidh agus a urnaí. Gur éirigh leis an droichead a thógáil agus gur sibh na chéad daoine ag dul trasna?
- Kado:** Sé an diabhal é.
- Mangaire:** Gan amhras sé an diabhal é – sé an diabhal é – ní feidir leis fanacht ciúin – ba mhaith leis bheith ag scairteadh is ag béicí go go bhfuair sé bua ar an diabhal. Inseoidh sé an scéal uilig daoibh nuair a bheas sibh trasna.
(*Ag glacadh láimhe an cháilín óig chun í fháil ar an droichead*)
- Kado:** Sé an diabhal é.
- Mangaire:** ‘Sé an diabhal é – Siúil leat liomsa a cháilín deas – ní baol duit agus mise in aice leat.
- Kado:** A Thiarna (*as a chéill beagnach*) Ó a Thiarna! Sé an diabhal é! Sé an diabhal é (*go daingean*) Beannacht agat a chait – damnóidh mé mé féin - damnóidh mé mé féin – damnóidh mé mé féin – mé féin an chéad duine a rachfas trasna an droichid seo (*déanamh ar an droichead*)
- Cat:** Beidh mé chun tosaigh ort (*Léimeann agus damhsaíonn thar an droichead*) Mí-amh! Mí-amh! Mí-amh! Mí-amh!
(*Tá sé an-ghar anois don diabhal atá ag iarraidh fós an cailín*)

a tharraingt leis – iompaíonn an diabhal a cheann ag breathnú ar an chat).

Mangaire: Hó! Hó!

Cat: Mí-amh! Mise atá ann a mhic an diabhail! Níl aon anam agamsa le cailleadh, deir siad – Tóg mise leat!

Mangaire: (*ligean amach an cáilín*) Cad é sin? Cad é sin?

Cat: Tóg mise leat a deirim – an chéad chréatúr beo a rachfas thar an droichead seo.

Mangaire: Sea.

Cat: Sea, mise atá ann.

Mangaire: Fán go fóill, fán go fóill – ní raibh ainmhí i gceist.

Cat: Sin rud mar dúirt tú, an chéad chréatúr beo.

Mangaire: An chéad chréatúr. An chéad chréatúr.

Cat: Is cat mé a mhic an diabhail – an cat a bhí ag an díthreabhach naofa thall.... An cat atá ag caint leatsa anois.... An cat a bheas i do sheirbhís féin agatsa feasta mar gheall ar an ghrá atá agam do mo sheanmháistir agus mar bhuíochas agus meas ar a chineáltas dom i gcónaí.

Mangaire: Tá mé mar ábhar magaidh acu. Tá mé buailte. Cat! Agus cad é a dhéanfas mé le cat?

Cat: Ó rud ar bith is maith leat. Tá's agam nach fiú mórán mé, nach bhfuil ionam ach créatúirín a chruthaigh Dia agus gur mhaith leis mé mairstin tamall eile? Céard a dhéanfas tú liom deir tú? Nach féidir leat mé a róstadh agus mé a ithe? Nó caipín fionnaidh a dhéanamh díom....ná an dá chuid le chéile.... Is cat mé, níl ionam ach cat agus déan do rogha rud liom (*le Maitias agus lena iníon*) Sé seo an Diabhal! Sé an Diabhal é. Agus is mise cat an diabhail feasta. Féachaigí (*Beireann ar hata an diabhail agus caitheann san uisce ar cheann na n-adharca*).

Maitias agus a iníon: Ó Ó Sé an diabhal atá ann! Sé an diabhal atá ann!

Cat: Tabhair leat mé a mháistir, tá mé réidh.

Diabhal: Ní cat atá uaim, ní cat atá uaim – anam atá uaim, anam atá uaim.

Cat: Níl anam ar bith le fáil anseo. Téigh in áit éigin eile. Slán leat!
Tráthnóna maith.

Diabhal: (*as a chéill*) Nach mé an diabhal cráite. A! Ba cheart dom na hadharca a scoitheadh amach.

Cat: Ná déan. Ní aithneodh éinne tú. Féach. Tá tú anseo le leathbhliain ag briseadh an droichid a thógadh mo mháistir gach oíche – Ba cheart duit dul abhaile agus do scíste a dhéanamh – Tá tú tuirseach.

Diabhal: Cat! Cat! Ag bualadh bob ormsa Gr! Gr! Tachtfaidh mé tú.
Ach ní dhéanfadh sé cúis dá dtéinn ar ais go hIfreann agus cat liom faoi m'ascaill. Bheadh na diabhail eile uilig ag briseadh a gcroí ag gáirí fúm. Slán agaibh.

Fear Feistis: Do hata a dhuine uasail!

Diabhal: Coinnigh é. A chleasaí! A... (*d'aon léim amháin imíonn leis*)

Cat: Ouf, Tá sé ar shiúl.

Maitias: Hura!

Kado: Hura!